

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Dominika Vřešťalová

Název práce: Stranická disciplína poslanců ruské Státní dumy po obnově smíšeného volebního systému

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Koutník, IMS

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se zaměřuje na vliv opětovně zavedeného smíšeného volebního systému na loajalitu současných ruských poslanců vůči vlastní politické straně při hlasování ve Státní dumě. Práce hledá odpověď na otázku, zda stoupá či klesá stranická disciplína u poslanců zvolených nominálně v jednomandátových obvodech, nebo resp. na celostátní kandidátce.

Po stručném úvodu následuje teoretické vymezení práce, zejména klíčovými proměnnými pro daný výzkum. Druhá kapitola shrnuje pozadí smíšeného volebního systému a resp. voleb v 90. letech a od roku 2016. Třetí kapitola, jádro práce, popisuje metodologii zpracování dat z hlasování Státní dumy a jejich analýzu. Hlavní zjištění práce shrnuje stručný závěr a diskuze.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Téma smíšeného volebního systému v Rusku bylo hojně diskutované a nabízí se proto jeho vědecké prozkoumání. Téma je nosné především svou aktuálností, možným srovnáním s jinými státy a jeho aplikací na nedemokratický režim.

Náročnost tématu spočívá především ve vyvážení ideálního průběhu volebních systémů v demokracii (pro niž jsou primárně designovány), oproti realitě v nedemokratických režimech. Autorka vynaložila dostatečné úsilí, aby tento rozpor vymezila. Přesto v některých pasážích není zřejmé, jakým pohledem k Rusku přistupuje na osách demokracie – nedemokracie; demokracie – autoritarismus; volby v demokracii – volby v nedemokracii. Viz např. strana 24, kde autorka de facto potvrzuje tezi Levitského a Waye o „soutěživém autoritarismu“ v aplikaci na současné Rusko, ale ve stejném odstavci tvrdí, že nebude k Rusku přistupovat jako k autoritárnímu státu.

Nejsilnější částí práce je její jádro – tedy datová analýza hlasování poslanců ve Státní dumě. Tato část je provedena metodologicky precizně. Autorka si jasně vymezila proměnné, které podle ukotveného klíče zpracovala a systematicky zanalyzovala. Škoda, že autorka nezajistila rozsáhlejší datovou sadu. Vybrané čtyři měsíce sledování jsou sice solidně opodstatněné, nemění to ale nic na faktu, že prozkoumání hlasování od začátku mandátu Státní dumy v tomto složení (do data sepsání práce), by vyzdvihlo práci o významný kus vzhůru.

Naopak druhá kapitola, která si klade za cíl ukotvit historické souvislosti a politické pozadí práce, má tendenci odbíhat od tématu, kterým byla stranická disciplína vs. stranický volební systém. Jak jsem naznačil výše, síla práce je v analýze tvrdých dat a jasně definovaných proměnných.

Z drobných oprav bych upozornil na textové formulace bez řádně uvedených příkladů popisovaného jevu. Např. na str. 17: „Vliv těchto proměnných se prokázal v různých zemích nebo časových obdobích.“ (V jakých zemích? V kterých obdobích?). Na str. 14: „Tyto i jiné důvody vedly k velmi rychlému nárůstu oblíbenosti tohoto volebního uspořádání především v devadesátých letech a v první dekádě 21. století.“ (Jaké jiné důvody?). Nebo na straně 74: „Při zohlednění vlivu a působení všech proměnných je pochopitelné, že výzkum zjistil mnohem silnější stranickou disciplínu, než jakou prokazují poslanci v některých jiných zemích (...).“ (Jakých zemích?).

Vše ostatní v normě.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je psána velice věcným jazykem. Odkazování a další formální náležitosti v normě.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Pozitivní dojem z velice dobré práce. Velmi systematický a strukturovaný přístup, zejména v práci s klíčovými daty, převažuje nad drobnými faktickými či teoretickými nedostatky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1) Proč v Rusku podle Vás opětovně zavedli smíšený volební systém? Myslíte si, že při jeho zavádění zvažovali zákonodárci možné zhoršení vnitrostranické disciplíny nebo význam spatřovali v jiných důvodech?

2) Proč je z Vašeho pohledu přínosné zkoumat vliv smíšeného volebního systému na stranickou disciplínu v autoritativním státu, kde lze předpokládat (podobně jako jste k tomu dospěla ve Vaší tezi), že tento vliv bude minimální, a to zejména u většinové vládnoucí frakce/strany?

3) Diskutujte význam politických stran a resp. Státní dumy v současném Rusku vzhledem k vládnoucímu režimu Vladimira Putina.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práce podle mého nejlepšího vědomí vyhovuje nárokům kladeným na magisterský diplomový výstup tohoto druhu i tomu, co je na naší katedře dobrým zvykem. Doporučuji ji proto k obhajobě s hodnocením **výborně (B)**.

Datum: 10. června 2020 Podpis: Mgr. Jan Koutník

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.